

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ και ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΥΨΩΣΕΩΣ(10-9-2017)
«ΕΜΟΙ ΚΟΣΜΟΣ ΕΣΤΑΥΡΩΤΑΙ ΚΑΙ Ω ΤΩ ΚΟΣΜΩ»

Ο Παύλος στην προς Γαλάτας επιστολή του μιλά για κάποιους ιουδαίζοντες χριστιανούς, που θέλουν να αρέσουν στους ανθρώπους και να φαίνονται σπουδαίοι και πολύ ευλαβείς, τηρώντας κάποιες εντολές του νόμου της Παλαιάς Διαθήκης, που φαίνονται εξωτερικά και μονοπωλούσαν τότε το ενδιαφέρον των επιπόλαιων πιστών. Τέτοια βασική εντολή ήταν η περιτομή. Δεν τους ενδιαφέρει ο σταυρός του Χριστού, που χαρίζει ουσιαστικά την σωτηρία ούτε ο σταυρός που επωμίζεται ο κάθε πιστός ακολουθώντας τον Χριστό και που αποδεικνύει αν πραγματικά είμαστε πιστοί, αλλά ενδιαφέρονται για εξωτερικά σαρκικά έθιμα, τα οποία είχαν την σημασία τους στον καιρό τους, τώρα όμως έχασαν κάθε αξία. Αυτοί όμως συνεχίζουν να επιμένουν σε αυτά και μάλιστα ισχυρίζονταν ότι η σωτηρία που παρέχει ο Χριστός δεν ισχύει, εάν δεν τηρηθούν τα έθιμα της Παλαιάς Διαθήκης. Ο Παύλος λοιπόν διαφωνεί μαζί τους και, αν και έχει περιτομή, εν τούτοις δεν καυχάται γι' αυτό, αλλά για τον σταυρό του Κυρίου.

«**Εμοί δε μη γένοιτο καυχάσθαι ει μη εν τω σταυρώ του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού**». Ο σταυρός που για τους Ιουδαίους ήταν σκάνδαλο και για τους ειδωλολάτρες μωρία, για τον Παύλο είναι αφορμή καυχήσεως και κατά Χριστόν επάρσεως. Λέγει ο άγιος Χρυσόστομος ότι, εάν κάποιος είναι φυλακή για κακουργήματα και έρθει ο βασιλιάς ο ίδιος και τον απελευθερώσει, βάζοντας εγγύηση τον εαυτό του, δεν θα είναι γεμάτος χαρά και ευγνωμοσύνη, γιατί τον έσωσε κατ' αυτόν τον τρόπο; Κι αν φυσικά ντρέπεται γι' αυτό που απόλαυσε, τότε θα είναι κακόψυχος ή ψυχασθενής.

Χάριν αυτού του σταυρού «ο κόσμος εσταύρωται» για τον Παύλο αλλά και ο ίδιος για τον κόσμο. Δεν αρνείται την φυσική δημιουργία του Θεού ο Παύλος στο σημείο αυτό. Αυτή είναι «καλή λίαν» και όταν την παρατηρούμε σωστά μας ανάγει στον Θεό. «Ως εμεγαλύνθη τα έργα σου Κύριε πάντα εν σοφία εποίησας, επληρώθη η γη της κτίσεώς σου» (Ψαλ. 103,24). «Οι ουρανοί διηγούνται δόξαν Θεού, ποίησιν δε χειρών αυτού αναγγέλει το στερέωμα» (Ψαλ. 18,2). «Πας οίκος κατασκευάζεται υπό τινος, ο δε τα πάντα κατασκευάσας Θεός» (Εβρ. 3,4).

Κόσμος εδώ είναι το φρόνημα και η κοινή γνώμη των ανθρώπων χωρίς Θεό. Αυτά για τον απόστολο Παύλο είναι νεκρά (σταυρωμένα) και χωρίς καμμία ζωντάνια· δεν τον συγκινούν και δεν τον επηρεάζουν καθόλου. Αλλά και ο ίδιος είναι νεκρός για όλα τα κοσμικά και αμαρτωλά. Συνεπώς όταν οι άλλοι είναι νεκροί, εμείς κάνουμε ότι θέλουμε, αλλά και οι άλλοι, αφού μας θεωρούν νεκρό για την κοινωνία και την ζωή τους, δεν έχουν καμμία απαίτηση από εμάς. Απλώς, αν τους ενοχλούμε με τη ζωή μας και το κήρυγμα, μας σταυρώνουν για να μας ξεφορτωθούν. Αυτά έχει στο νου του ο Παύλος και γράφει αυτή την φράση.

Ο Παύλος λοιπόν αρνείται την υποδούλωση στο φρόνημα των ανθρώπων χωρίς Θεό. Αρνείται όμως και το κτίσμα, ο φυσικός κόσμος η φυσική δημιουργία, να αντικαταστήσει τον κτίστη. Να γίνει είδωλο μας και να μας απομακρύνει από τον Θεό. Δεν λατρεύει την κτίση παρά τον κτίσαντα. Έχει γλυκύτητα ο κόσμος και έχει ομορφιές και έχει ηδονή η απόλαυση των αγαθών του. Αλλά, όταν αυτά μας κάνουν να ξεχαστούμε και να

λησμονήσουμε την όντως γλυκύτητα και ωραιότητα του Θεού, και την ηδονή που απολαμβάνουν όσοι αξιώνονται των δωρεών του, τότε ο κόσμος για τον Παύλο πρέπει να σταυρωθεί, να θυσιαστεί, να ξεχαστεί. Αλλιώς θα γίνει ο τάφος της αληθινής ζωής και σωτηρίας.

Λέγει ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς για τον φιλάργυρο ότι έχει κάνει το μυαλό του νεκροταφείο. Το έχει γεμίσει με τα νεκρά μέταλλα και τις νεκρές πέτρες. Τα ονομάζει πολύτιμα και τα θεωρεί σπουδαία και ζωτικά. Αλλά όλα είναι νεκρά. Δεν παρέχουν και δεν δημιουργούν ζωή. Αυτό το ξεχνάμε συχνά και μιλάμε για «ζωτικά εδάφη», για «ζωτικά συμφέροντα» ξεχνώντας ότι ο Θεός δίνει την ζωή και όχι τα χτιστά μέταλλα και πετράδια που δημιούργησε και μεις οι άνθρωποι τα θεωρήσαμε ως πολύτιμα και ανεκτίμητα.

«Ο άνθρωπος είναι εκείνο που τρώει» είπε κάποιος. Εάν ο άνθρωπος τρέφει το πνεύμα του με φθαρτά, τότε καταντά κι αυτός φθαρτός. Εάν όμως διψά το άφθαρτο, το αιώνιο και μ' αυτό τρέφει το πνεύμα του, τότε γίνεται κι αυτός με τη χάρη του Θεού αιώνιος και αθάνατος.

Λέγει ο Διονύσιος Σολωμός: «Γλυκό είναι της παράδεισος να μελετάς τα κάλλη». Να μελετάς τα κάλλη του παραδείσου κι όχι του κτιστού κόσμου, μήπως και αποξενωθείς από τον Θεό. «Γλυκειά η ζωή κι ο θάνατος μαυρίλα» λέγει αλλού πάλι ο ίδιος· αλλά η ανάσταση ημερώνει τον θάνατο και εξουδετερώνει το δηλητήριο του.

Οι μάρτυρες που έτρεφαν τον εαυτό τους με τις αιώνιες αλήθειες και πραγματικότητες της πίστεώς μας είχαν ακατανόητα για μας αισθήματα και βιώματα. Ο άγιος Ιγνάτιος ο Θεοφόρος, ενώ οδηγείται δέσμιος στην Ρώμη από τους ειδωλολάτρες για να θανατωθεί, γράφει στην προς Ρωμαίους επιστολή του, επειδή έμαθε ότι κάνουν κινήσεις να τον ελευθερώσουν και να μη υποστεί το μαρτύριο, τα εξής αξιοπρόσεκτα αλλά και ακατανόητα για μας: «Φοβάμαι την αγάπη σας, μη μου κάνει καμιά ζημιά. Καμιά άκαιρη εύνοια. Αφήστε με να απολαύσω το μαρτύριο που είναι πάνω από κάθε αξίωμα και δόξα. Αν δεν με αφήσετε να μαρτυρήσω θα είμαι ανθρώπινη φωνή. Αν με αφήσετε θα είμαι Λόγος Θεού. Λέγει ο ευαγγελιστής Ιωάννης ότι ο κάθε άνθρωπος μοιάζει με το σιτάρι. Εάν ο κόκος του σίτου δεν θαφτεί μέσα στη γη να σαπίσει και να λιώσει, τότε μένει μόνος κι άκαρπος. Εάν όμως πεθάνει, δηλαδή διαλυθεί και φθαρεί, τότε πολύ καρπό φέρει (Ιω. 12, 24-25). Είμαι λοιπόν σίτος λέγει ο άγιος Ιγνάτιος. Αφήστε τα δόντια των λιονταριών να με αλέσουν για να γίνω Άρτος Θεού.

Στο απολυτίκιο του μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου του Τήρωνος (17 Φεβρουαρίου) διαβάζουμε τα εξής: «Μεγάλα τα της πίστεως κατορθώματα! Εν τη πηγή της φλογός, ως επί ύδατος αναπαύσεως, ο άγιος μάρτυς Θεόδωρος ηγάλλετο· πυρί γαρ ολοκαυτωθείς, ως άρτος ηδύς, τη Τριάδι προσήνεκται. Ταις αυτού ικεσίαις, Χριστέ ο Θεός, σώσον τας ψυχάς ημών.

Σε άρτο λοιπόν που τρέφει τον κόσμο μετατρέπεται ο άνθρωπος, ο χριστιανός, αυτός που έχει σαν τρόπο ζωής το μαρτύριο. Το ποικίλο μαρτύριο. Γιατί σταυρός του Κυρίου δεν είναι μόνο η σταύρωση αλλά όλες οι ταπεινωτικές και μαρτυρικές λεπτομέρειες της ζωής του. Γέννηση κάτω από άθλιες συνθήκες, φυγή στην Αίγυπτο, υποταγή στον Ιωσήφ και τη Μαρία, νηστεία και πειρασμοί σαράντα ημερών στην έρημο, κήρυγμα, συκοφαντίες Ιουδαίων, ανωριμότητα μαθητών και λαού, προδοσία από τον Ιούδα και εγκατάλειψη από τους μαθητές και λαό, ανακρίσεις, στημένες δίκες, διαπόμπευση και εν τέλει σταύρωση. Αυτό είναι το έργο του και η ζωή του· ο ποικίλος σταυρός.

Αρχιμ. Μελέτιος Απ. Βαδραχάνης